

MAGYAR LAPOK

XI. évfolyam, 50 (2914) szám

KERESZTÉNY POLITIKAI NAPILAP

Nagyvárad, 1942 március 4

Mindkét oceán felől lövik az Egyesült

Allamok partjait

Minden fontos helyet elfoglaltak Jávában a japánok. A Batávia és Bandoeng közötti vasutvona at teljesen megszállták. Ujabb japán csapatok szálltak partra a Fülöp-szigeteken

Tokióból jelentik (MTI.) A Német Távíratok Iroda jelenti: A tokiói rádió jelentése szerint a japán csapatok teljesen megszállták a Batávia és a Bandoeng közötti vasutvonalat és ezzel elvágták az összeköttetést az ellenség arcvonalai között.

Rómából jelentik (MTI.) A Popolo di Roma megállapítja, hogy az angolok éppen úgy elmenekültek Jávából, mint azelőtt a többi veszélyeztetett területekről. Ezuttal maga az angol főparancsnok, Wavel tábornok menekült el elsőnek. Az angolok most éppen úgy cserben hagyták a hollandokat a Csendes-oceánon, mint annakidején a belgákat, franciákat, jugoszlávokat és görögöket Európában. Wavel szégyenletes futásának súlyosságát nem csökkenti az a tény, hogy Indiát veszély fenyegeti. Jáva sorsa megpecsételődött és az angolok utolsó erőfeszítéseiket teszik birodalmuk végső mentésének megmentésére.

A jávai térségben is kivívták a japánok a tengeri uralmat

Tokióból jelentik: (MTI) A Német Távíratok Iroda jelenti: Hivatalos jelentés szerint a japánok Jáva szigetén megszállottak minden fontos helyet.

Genfből jelentik: (MTI) A Német Távíratok Iroda jelenti: A londoni Ewing Standard katonai tudósítója megállapítja, hogy a japánok Jávánál kivívták a tengeri uralmat. Szingapurból kiindulva, most már nagyszabású támadásokat indíthatnak akár Ausztrália, akár az Indiai tenger, sőt India felé is.

Stockholmból jelentik: (MTI) A Német Távíratok Iroda jelenti: A Svenska Dagbladet londoni tudósítója jelenti, hogy Londonban Jáva helyzetét meglehetősen reménytelennek tekintik. A jávai tengeren csapatokat szállító nagy japán hajóhadakat láttak és a védők részéről elszenvedett súlyos veszteségek után a megszálló hajóhadat már csak repülőgépekkel tudják támadni. Azonban nagy a hiány vadászrepülőgépekben is. Londoni holland körökben megállapítják, hogy a védők az utolsó hetekben borzalmas veszteségeket szenvedtek, ezek a veszteségek folytatódhatnak és nincs lehetőség, hogy a védők erősítéseket kapja-

nak. A londoni hollandok szerint nem szabad tulbecsülni a jávai védők erejét.

Madridból jelentik (MTI.) A Német Távíratok Iroda jelenti: Washingtoni jelentés szerint Rooseveltt közölte, hogy a hadsereg vezetésében a következő változások történtek:

Arnold tábornok átvette a légihad-

erő, Meneir tábornok a szárazföldi hadsereg és Sommerwell tábornok a segélyszolgálat vezetését. Ezekkel a változtatásokkal — Rooseveltt kijelentése szerint — azt akarják elérni, hogy fiatal, erélyes, a helyzethez alkalmazkodni tudó tábornokokat tegyenek vezetőkké. Az új parancsnokok feladata lesz a háborút átvinni az ellenség területére.

Hadizónává nyilvánították az Egyesült Államok egész partvidékét

Newyorkból jelentik (NST.): Itteni jelentés szerint újabb támadás érte az Egyesült Államok területét. Ezuttal az Atlanti óceán felől Porto Rico közelében lévő Mona szigetet ágyúzta egy ellenséges hadihajó. Ez az első eset, hogy az Egyesült Államok területét az Atlanti óceán felől érte támadás. A támadást valószínűleg német tengeralattjáró hajtotta végre.

Newyorkból jelentik (NST.) Japán tengeralattjárók kedden a csendesóceáni

partvidék több pontja ellen intéztek támadást.

Washingtoni NST-jelentés szerint az Egyesült Államok egész tengerpartvidékét, 95 mérföldnyi mélységben elsőszámú hadizónává nyilvánították.

Washingtonból jelentik (MTI.) Az OFI jelenti: Mint az amerikai haditengerészeti minisztérium közli, a Williamberg angol tartályhajó és egy ellenséges tengeralattjáró a múlt éjszaka párbajt vívott Amerika nyugati partjainak magasságában.

Ismét megélénkültek a harcok a Fülöp-szigeteken

Lisszaboni NST jelentés szerint — mint a Maj Nap értesül — a Fülöp-szigeteken ismét megélénkült a harci tevékenység. Kedden újabb japán csapatokat szállítottak partra. A japán cir-kálók és rombolók heves ágyútüzzel árasztották el a még amerikai kézben levő kikötőket.

Uj Delhiből jelentik: (MTI) Az OFI jelenti: Rangoon lakosságának több, mint fele elhagyta a várost. A nagy-

számú közhivatali az ország belsejébe helyezték át.

Az NST washingtoni jelentése szerint kedden már az amerikai rádió is beismerte, hogy a japán csapatok elvágták a burmai utat és nagyobb egy- ségekkel átkeltek a Sittang folyó széles szakaszán. Elfoglalták az utmen- tén fekvő községeket, úgyhogy ezen az uton már nem lehet hadianyagot szállítani Kína felé.

Ujabb támadást indítottak a japánok a Sittang-torkolattól északra

Lisszabonból jelentik (Bud. Tud.): Rangooni hír szerint a Sittang folyó torkolatától északra a japánok újabb támadást indítottak. Erős tüzéségi tüzet nyitottak meg. A Kinában élő amerikai önkéntes-csapatok megerősítik azokat a jelentéseket, amelyek szerint a Burma déli részében uralkodó állapotok elviselhetetlenek. Azok a repülők, akik Alsóburmából visszatértek, jelentik,

hogy a britek kiürítették vagy elpusztították az ország déli részét, ahol most elviselhetetlen állapotok vannak. A bennszülöttek fellázadtak és megtámadták a fegyvertelen angol polgárokat. A külföldiek életüket kockáztatják, ha kimerészkednek az utcára. Az amerikai repülők szerint Burma legtöbb városában hasonló a helyzet. Az angolok ki- ürítik ezeket a városokat, mert már

mindent megsemmisítettek bennük. A legtöbb városban felrobbantották a gáz- és olaj-berendezéseket.

Tokióból jelentik (MTI.) A Német Távíratok Iroda jelenti: A Nisi-Nisi jelentése szerint a japán haderők február 4 és március 1 között 44 ellenséges hadihajót súlyoztattak el. A számban benne foglaltatik a február 4-iki jávai tengeri csata és a hónap végén lezajlott Batávia Surabaja magasságában vívott ütközet eredménye.

Előkészületek a hadműveletek kiterjesztésére az Indiai oceánig

Tokióból jelentik: (MTI) A Német Távíratok Iroda jelenti: A japánok szumátrai gyors sikereit, valamint a japán felderítőknak a Maláj-félszigettől nyugatra és Rangoontól délre a tengeren kifejtett tevékenységét előkészületek tekintik a hadműveleteknek az Indiai tengerig való kiterjesztésére. Bár a burmai harcokról nem érkeztek újabb hivatalos jelentések, beavatottak úgy tudják, hogy Rangoon elfoglalása közvetlenül várható. A holland-kelet-indiai harcokról és a jávai hadműveletekről a gyors kifejlődést jelentik. Úgy látszik, hogy a Batáviától délre levő Bandoeng körül, valamint Surabaja vidékén a harc igen kedvezően alakult a japánokra, bár hivatalosan erről még nincsen közlés. Az ellenség ezen a harctéren már nem fejt ki tengeri és légi tevékenységet.

Madridból jelentik: (MTI) A Német Távíratok Iroda jelenti: Washingtoni jelentés szerint a külügyminisztérium közölte, hogy az Egyesült Államok el- tökélt szándéka minden támogatást megadni De Gaullenak Uj-Kaledoniában.

Buenos-Airesből jelentik: (MTI) A Német Távíratok Iroda jelenti: A braziliai sajtó jelentése szerint Minas Ger- raes állam rendőrsége letartóztatott sok japánt, mert olyan utak mentén laktak, amelyek hadászati szempont- ból fontosok. A braziliai hatóságok az egész ország területén betiltották az időjárásjelentések közlését.

20 zsidó kommunistát végeztek ki Párisban egy német őrszem meggyilkolása miatt

Párisból jelentik (NST.): Március 1-én ismeretlen tettesek meggyilkoltak egy német őrszemet. A német katonai parancsnokság megtorlasként 20 zsidó kommunistát agyonlővetett. Ha a tettes március 16-ig nem kerül kézre, újabb 20 zsidó kommunistát lővetnek agyon. Szerdán a meggyilkolt német katoná temetésének napján a színházak, mozik és egyéb szórakozóhelyek zárva maradtak. A vendéglőkben este 8 órakor kezdődik a záróra.

Párisból jelentik (Bud. Tud.) A párizsi német megszálló parancsnokság a

Megható részvét kísérte utolsó útjára az elhunyt Gresinckly Antal nagyprépostot

Nagyvárad. Saját tud. Hétfő reggel óta a nagyvárad katolikus intézmények-re kitzűzött gyászlobogók hirdették az egyházmegyét ért nagy gyászt. *Gresinckly Antal* nagyprépost halálát. Az a szeretet és ragaszkodás, amelyet az elhunyt példaadó jóságával, áldozatkészségével, bőkezűségével, a szegények iránti eszelekvő szeretetével munkás életén át kiérdemelt, megható módon nyilvánult meg az általános részvételben.

A nagyvárad székeskáptalanhoz számtalan részvétmegnyilatkozás érkezett az ország minden részéből. A város képviselőiben dr. *Soós István* polgármester, dr. *Gyapay László* helyettes polgármester és dr. *Varga László* tanácsnok jelent meg, hogy kifejezze Nagyvárad polgáraitól részvétét. Részvétét fejezte ki a székeskáptalannak dr. *Illatky Endre* városi főispán is.

A székeskáptalan, a nagyvárad papozás és a papnövelde tagjai kedden délután gyászszolgálatot végeztek a halottas háznál.

Megkezdődik a temetési szertartás

A temetés szertartása szerdán reggel fél 10 órakor kezdődött a halottasháznál. Itt ravatalozták fel az elhunyt nagyprépost földi maradványait. A holttest beszentelését *Fiedler István* püspök végezte nagy papi segédlettel. A beszentelésen megjelentek a nagyvárad székeskáptalan tagjai. A szatmári egyházmegye káptalanját dr. *Kovács Gyula* prelátnok képviselte.

A beszentelés után 10 órakor a Székesszékesegyházba vitték át a holttestet. A temetési gyászmisét szintén *Fiedler István* püspök mondotta. Ugyanebben az időben a Székesszékesegyház minden oltárán szentmiséket mondtak az elhunyt lelkiüdvéért.

A temetés szertartásán megjelentek a polgári hatóságok képviselői, a nagyvárad katolikus iskolák növendékei. A gyászmisén és a szertartás többi részén a székesegyházi énekkar szerepelt.

A gyászmise és a feloldozás után el-

Simor, Szörényi, Páger főszereplésével

Szűts Mara házassága

az Apollóban

Nem kell tolongnia, ha jegvét telefonon megrendeli.

Telefon: 25-48.

következő hirdetőnyel tette közzé:

1942 március 1-én alattomos gonosz-
tevők gyávan meggyilkoltak egy német
őrszemet. Ennek a visszataszító gyilkos-
ságnak megtorlásául 20 olyan kommu-
nistát és zsidót ölik ugyanabba a körbe
tartoznak, amelybe a merénylet értelmi
szerzői kivégeznek. 20 továbbit akkor
lőnek agyon, ha március 16-ig nem ke-
rül meg a tettes.

Belvárosi Kölcsönkért férjek

Kacagó orkánt biztosítják: Simor Erzs, Szillassy László, Vaszary P., Bilicsy F., Pethes F., Juhász.

NYIRÓ József székegyházi regénye filmen UZ BENCE

Főszereplők: Jávör Pál
Bordy Bella
Mály Gerő
a CASINOBAN

ékü főpapot. A részvételnek ez az ön-
kéntelen megnyilvánulása is meggyö-
zően mutatta, hogy Gresinckly Antal
munkás, önfeláldozó élete kitörölhetet-
len nyomokat hagyott maga után Nagy-
várad híveinek és általában magyarsá-
gának életében.

Gresinckly Antal nagyprépost földi
maradványait a székeskáptalan tagjai
számára fenntartott sírhelyek egyiké-
ben helyezték örök nyugalomra.

Internálták az árurejtegető Molnár Pétert

Nagyvárad. Saját tud. Tegnap szá-
munkban részletesen megírtuk, hogy
Molnár Péter furnikerkereskedő és
Schwartz Ernő butoraktáros ellen
közjegyzatási eljárás indult. A vizsgá-
lat folyamán megállapítást nyer, hogy
Molnár Péter a közzététel és anyag-
guzdálkodás terén súlyosan veszélyez-

tető magatartást tanusított; s emiatt a
nagyvárad rendőrkapitányság inter-
nálta. A véghatározat kihirdetése után
azonnal őrizetbe vették.

Schwartz Ernő szerepe még nincs
véglegesen tisztázva. Közjegyzatási el-
járás azonban ellene is folyamatban
van.

Okosan kell gyakorolni a jótékonyságot

Nagyvárad. Saját tud. Tegnap dél-
után 5 órakor volt a Katolikus Kör ta-
nácstermében a katolikus egyesületek
szokásos havi közös összejövetele. Az
összejövetelen dr. *Lestyán Endre*
prelátnok elnökölt. Megjelent
még *Gálffy Sándor* plébános, *Bé-
teky Ferenc* hittanár, az egyesületek
kiküldöttjei és a nemrég Egerből ide-
jött *Szegénygondozó Nővérek*.

Az összejövetelen közös megállapo-
dás történt arra vonatkozóan, hogy az
idei nagyhétben minden egyesület lel-
ki napokat tart tagjai számára. Megál-
lapodtak a lelki napok rendezésének
idejében is.

Több folyó úg elintézése után az eg-
ri Szegénygondozó Nővérek főnöknője
tájékoztató felvilágosítással szolgált a
helyes, rendszeres szegénygondozó
munkáról. Megvilágította az egybe-
gyűttek előtt, hogy az irgalmas felebr-
ráti szeretet gyakorlásának hármas
köre van: az adakozóké, az összegyű-
tőké és a szétosztóké. Ha ez a hármas
kör együttműködik, eredményes lesz a

támogatás és nemhiába adakoznak
a jószívű emberek. Az adakozóknak
tudniuk kell, hogy csak feltétlenül
megbízható helyre adhatják adomá-
nyaikat.

Igen sok „iparúzó koldus” van, aki
a legraffináltabb módon vezeti fél-
re és használja ki az emberek jó-
szívűségét. Természetesen az ilyen-
nek adott adomány legtöbbször
kocsmába vándorol.

A szemérmes koldus, aki igazán rá-
szorulna, sohasem tud olyan „sikere-
ket” elérni mint a kitanult. Azért az
adakozó közönség sohase adjon olyan
koldusnak, aki a háznál jelentkezik.
Az adományokat a város népjóléti hi-
vatalának gyűjtő közegei szedik össze.
A befolyt összegek így egy helyről szi-
gorú és pontos ellenőrzés mellett jut-
nak el az igazán rászorulókhöz, mert
a népjóléti hivatal szociális munkásai
megvizsgálják minden egyes szegény
helyzetét és a vizsgálatnak megfelelően
beszítik őket támogatásban.

Nem jelent tehát köszívűséget és
részvétlenséget az, ha a jelentkező
koldusokat a népjóléti hivatalhoz
átvitelükkel azzal, hogy adományun-
kat az kezeli és igazolt esetben ott
kapja meg.

Az összejövetel résztvevői a legna-
gyobb megértéssel fogadták a felvilá-
gosításokat és megígérték, hogy ilyen
irányban széleskörű propagandát indi-
tanak tagjaik között.

PÁRISZ LAKÓNEGYEDEIT BOM-
BÁZTÁK AZ ANGOLOK. Párisból je-
lentik (NST.): Angol repülőgépek szer-
dára virradó éjszaka légitámadást intéz-
tek Párisz lakónegyedei ellen. A rendőr-
prefektus közlése szerint Neuilly, Bou-
logne és Billancourt elővárosokban több
polgári személy meghalt, vagy megsze-
sült a bombarobbanások következtében.

Vigyázat!

A Darmol hashajtót utána-
zák. Ügyeljen, mert minden
tablettán a „DARMOL”
szónak és T alaku bevágás-
nak kell lenni. Kimondottan
eredeti csomagban kérje.

DARMOL

Zozó futása

avagy izgalmas bűnügy
egy eltűnt öleb körül

Nagyvárad. Saját tud. Izgatott nő
jelent meg szerdán délelőtt a rend-
őrség bűnügyi osztályán és feljelentést
tett egy lapkihordó gyerek ellen, aki
állítására szerint „Zozo nőre hallgató,
fekete színű, nőstény skatérier, 300
pengő értékű” szobakutyáját ellopta.

Dramai részletességgel adta elő a
„kutyalopás” izgalmas történetét. A
kutyáját az udvara vitte le egészség-
ügyi sétára, amikor a lapkihordó gyere-
kek játszani kezdtek vele. Az egyik
gyerek felemelte a kezében lévő pál-
cát, mire a dédelgetett és egyébként
is félénk természetű öleb megijedt és
a kapun keresztül szánalmas szűköl-
léssel az utcára rohant. Az ebtulajdo-
nos további állításai szerint a gyer-
mek palcájával az utcán tovább ker-
gette a megrémült kutyát, míg az az
utca forgalmában véglegesen el nem
tűnt.

Később a gyermek visszajött és
amikor felelősségre vonta, azt vála-
szolta, hogy az öleb eltűnt a szemé-
lől.

Az izgatott nő hangos zokogással
mondotta aztán el, hogy jelenleg az
egész város az ő kutyáját keresi, moz-
gósítva van az egész sajtó s végső
kétségbeesésében 10 pengő jutalmat
tűzött ki a becsületes megtalálónak.

A rendőrségen a forma kedvéért az
újságírók is kihallgatták. A
gyerek hangoztatta, hogy 10 pengőt
ígérték neki, ha megfogja a rakoncát-
lan kutyát s ezért szaladt utána.

A rejtélyes ügy további fejleményei
elő nagy érdeklődéssel tekint az egész
város.

Torlódás lesz!

most tisztittassa
tavaszi kabátját, ruháját

VÉGH
cégnél

Bémer-tér
Szent László-tér 10
(Holdas templomnál)
Liliom-utca 13

Elfoglalták a japánok a Batávia és Bandoeng közötti vasut egyik fontos pontját

Wavel tábornok Iodiába utazott. Csaknem teljesen megsemmisült a szövetséges hajóhad a surabajai és batáviai csatában

Sanghaiból jelentik: (NTI) A japán arcvonalról érkezett jelentés szerint a Jáva északi részén partraszállott japán csapatok feltartóztathatatlannal nyomulnak előre az ország belső felé. Erős japán egységek az indramajonei öbölből kiindulva délnyugatra előre nyomulnak Bandoeng felé, ahol néhány nappal ezelőtt még Wavel főhadiszállása volt. Ugyanezen jelentés szerint japán csapatok két napi menetelés után igen nehezen járható terepen 100 kilométert tettek

meg és hétfőn éjszaka Bandoeng közvetlen közelébe érkeztek. — Ezzel Észak- és Kelet-Jávát összekötő mindkét vasútvonal megszakadt. (MTI)

Tokióból jelentik: (MTI) Az OFI jelenté: Japán csapatok március 2-án Batávia és Bandoeng közti vasut egyik fontos pontját foglalták el. Jelentik továbbá, hogy japán előőrsek elfoglalták a Bandoengtől 280 kilométerre északra lévő egyik helyiséget.

Tokióból jelentik: (MTI) A Német Távíratí Iroda jelenti: A Domei-iroda jelentése szerint a Bandoengtől nyugatra fekvő repülőter ellen viharos időben végrehajtott támadás során japán repülőket két Buffalo mintájú gépet lelőttek és tíz másikat a földön pusztítottak el.

India sokkal fenyegetettebb helyzetben van, mint valaha

Ujdelhiből jelentik: (OFL) Wavel tábornok Indiába érkezett. (MTI)

Amszterdamból jelentik: (NTI) Az angol rádió többi közt kijelentette, hogy Wavel tábornok A. B. D. A. főparancsnokságának feloszlása megerősíti az ellenség sikerét. Wavel kedvező időben kezdte meg kelet-ázsiai főparancsnokságát és ugyancsak rossz időben hagyja ott. India most sokkal fenyegetettebb helyzetben van, mint valaha. Burmában a japánok általólág átlépték a Szingang folyót a torkolata közelében. Fel kell tételezni, hogy az angolok jelentős veszteségeket szenvedtek. (MTI)

Sanghaiból jelentik: (NTI) Wavel tábornok batáviai jelentés szerint Jáva elhagyása előtt üzenetet intézett Holland-India lakosságához. Üzenetében a kapott parancsra hivatkozik, amely szerint tekintettel a legutóbbi eseményekre, a szövetséges csapatok parancsnokságát a holland-indiai parancsnokságnak adja át. A holland-indiai parancsnokság — így folytatja Wavel — meg fog tenni minden tőle telhetőt Jáva védelmére. A parancsnokságban beállott változás nem jelenti azt — ígéri Wavel, — hogy a Jáva védelmére szolgáló repülőgépek és hadianyagküldemények megszűnnek. (MTI)

Londonból jelentik: (OFL) Londoni holland körök szerint a holland-indiai kormány elhagyta Batáviát és Bandoengbe költözött. (MTI)

Amszterdamból jelentik: (MTI) A

Német Távíratí Iroda jelenti: Mint a brit hírszolgálat Bandoengből jelenti, a japánok kedden nagy támadást intéztek Bandoeng ellen. Egy ideig egyszerűen 42 bombázó és tíz vadászgép tartózkodott a város légitereiben.

Stockholmból jelentik: (MTI) A Stefani Iroda jelenti: A londoni lapok kedden a legnagyobb figyelmet India sorsának szentelik — írja az Allehanda londoni tudósítója. — Rangcont elvesztettek tartják, ugyanugy semmi remény arra, hogy Jáva tartható lenne, miután újabb japán csapatok szálltak

partra. A helyzet alakulása erősen megzavarja az angol katonai köröket, akik sohasem hitték, hogy Indiát Burma felől veszély fenyegetheti. Andaman és Ceylon sorsát is nagyon kétségnek tartják már Londonban.

Lisszabonból jelentik: (MTI) A Stefani Iroda jelenti: Londoni jelentések szerint az angolok elvesztettek tartják Burmát. A helyzet kétségbeesítő és Angliában minden reményt már csak abban látnak, hogy néhány kínai hadosztály Mandalay vidékén az angolok segítségére jött.

Közvetlen veszély fenyegeti Ausztráliát

Tokióból jelentik: (NTI) A császári főhadiszállás közleménye kifejezésre juttatja, hogy a soerabajai és a batáviai tengeri csatákban a szövetséges hajóhadat február 27. és március 1. közti időben úgyszólván teljesen megsemmisítették. Elsúlyesztettek hat ellenséges cirkálót, egy rombolót, hét tengeralattjárót, egy ágyushajót és egy aknautatót. Egy japán aknautató elsüllyedt és egy romboló könnyebben megsérült. (MTI)

Washingtonból jelentik: (OFL) A haditengerészetiügyi minisztérium közli, hogy a Jacob Jones amerikai rombolót az Atlanti-óceánon elsúlyesztették. (MTI)

Sanghaiból jelentik: (MTI) A Német Távíratí Iroda jelenti: Melbournei jelentés szerint kedden reggel japán repülőgépek bombázták az északnyugati partokon fekvő Broome és Hyndhan ausztráliai kikötővárosokat. A támadások elsősorban repülőterek ellen irányultak.

Kudarcba fult a szovjet áttörési kísérlet a Kercsi-félszigeten

A Krim-félszigeten is meghiúsult a szovjet támadás. — Kissé enyhült a hideg a keleti arcvonalon

Berlinből jelentik: (MTI) A Führer főhadiszállásáról közlik a NTL-vel. A véderő főparancsnoksága jelenti: A Krim-félszigeten, Donec vidékén elkezdett harcokban visszavertük az ellenségnek páncélosoktól támogatott támadásait. Kercs városa és az egyik szomszédos kikötő ellen intézett támadás következtében nagy tüzek keletkeztek. Észak-Afrikában Marmaricában német gépek sikerrel támadták az ellenséges gépkocsi összevonásokat és sátorbázisokat. La Valetta kikötőjének bombázását tovább folytattuk. A dokk berendezésekben elért találatok hatalmas rombolásokat és kiterjedt tüzeket okoztak. A sziget repülőtereit éjjel-nappal bombáztuk. Angol vizeken két nagy kereskedelmi hajót súlyosan megrongáltunk. (MTI)

Berlinből jelentik: (MTI) A Német Távíratí Iroda jelenti: A keleti arcvonal középső szakaszán február utolsó két napján a német csapatok ismét elhárították a bolsevisták erős támadásait. A német elhárító tűz visszavetette az egymást követő hullámokban támadó ellenséget. A német csapatok több helyen ellentámadásba mentek át és visszavetették az ellenséget, súlyos veszteséget okozva nekik. Az egyik hadosztály szakaszán az ellenség vesztesége 600 halott volt. Egyik sikeres német támadásban az ellenség 341 halottat vesztett. Egy másik helyen a szovjetnek 1200 embere maradt holtan a harcokban, úgy hogy az ellenség egyetlen hadtestszakaszán csupán ezen a három helyen 2141 halottat vesztett. A németek sok löveget, géppuskát és gyalogsági fegyvert zsákmányoltak.

Meglepetésszerű német támadás a Suez csatorna területén lévő katonai berendezések ellen

Berlinből jelentik: (NTI) Mint a véderő főparancsnokság közli, német harci repülőgépek az elmúlt éjjel nagyobb vállalkozás keretében támadást intéztek a Szezi-csatorna területén lévő katonai berendezések ellen. A repülőgépek különösen a Nagy Ke-

seri-tó déli partján és El Kaboit repülőterén dobtak le nagyobb bombákat. A támadás teljesen meglepte a brit elhárítást. A repülőter csarnokát több telitalálat érte. A bombatalálatokat erős robbanások követték. Négy helyen égő repülőgépeket figyeltek

nyultak. Mindkét városban némi kár keletkezett.

Berlinből jelentik: (B. T.) Melbournei jelentés szerint a közvetlen veszély folytán a háborús helyzet alakulása következtében az ausztráliai szárazföldre nézve a háborús kormány elrendelte a szolgálati kötelezettség kiterjesztését.

A nagyázsiai háború még csak kezdeti fokon áll

Stockholmból jelentik: (NTI) Az Egyesült Államok hadügyminisztériuma megerősíti, hogy a japánok Mindanao szigetén Zamboanganál egy cirkálókkal védett négy szállítóhajóból álló karavánból csapatokat tettek partra. Zamboanga város lángokban áll. (MTI)

Tokióból jelentik: (MTI) A Német Távíratí Iroda jelenti: Toyo miniszterelnök hétfőn a kormányzók értekezletén mondott beszédében hangsúlyozta, hogy Nagy-Ázsiában a háború még csak kezdeti állapotában van. Az egész nemzetnek még szorosabb egységben kell felsorakoznia az előtte álló harcokra, hogy a végső győzelem útjában álló minden akadályt legyőzhessen. Ezután ismét kiemelte, hogy Japán elszántan küzd tovább, hogy Kelet-Ázsia valamennyi hadászati támaszpontjának birtoklásával a fontos nyersanyagforrások feletti uralom megszerzésével, valamint Németországgal és Olaszországgal való szorosabb együttműködés révén térdre kényszerítse a két főellen-séget: Angliát és Amerikát.

meg a földön. Két nagy anyagraktár tüzvész következtében elpusztult. — Több benzinkrattár felrobbant. Éjjel után bombákat dobtak Port Said kikötőberendezéseire is. Telitalálatok nagy rombolásokat okoztak. Támadást intéztek a német repülőket Tanta mellett a Nilus partjának egyik repülőtere ellen is. Itt is telitalálatokat értek el a csarnokokban és a kifutópályán. (MTI)

Megélnkültek a harcok a déli arcvonalon

Berlinből jelentik: (MTI) A Német Távíratí Iroda jelenti: A véderő főparancsnokság közlése szerint a német csapatok március másodikán elkezdett harcokban a Krim félsziget déli arcvonalán elhárították erősebb ellenséges csapatok támadásait. A Szebasztopolt körülzáró arcvonalon a támadások a sötétség beálltaig tartottak és részben közelharcban hiúsultak meg az ellenség magas vérveszteségével. Egyik német ellentámadás kemény harc után, mely a bolsevisták súlyos veszteségével járt, helyi sikerre vezetett.

Berlinből jelentik: (NTI) A véderő keddi jelentésével kapcsolatban közlik: Keleten valamit enyhült a hideg. A középső és északi arcvonalon az át-

lagos hőmérséklet mínusz 10 fok. A harcok különösen a déli szakaszon ismét megélénkültek. A szovjet csapatok a keresi-félszigeten megkísérelték a német védelmi vonal áttörését. Ez a kísérlet véres veszteséggel a szovjet számára meghiúsult. (MTI.)

Berlinből jelentik (MTI). A NTI. jelenté: Német gyalogság Szabasztopol arcvonalán március 2-án 3 gépet lőtt le gyalogsági fegyverrel.

Angliában már érzik a háború elvesztését

Rómából jelentik: (Stefani.) Az olasz főhadiszállás 640. közleménye: Cirenaiában a járőrök kölesönös felderítő tevékenysége folyt. Egy repülőgépnem nem tért vissza támaszpontjára. Német légi egységek az egyik tengerészeti támaszpontot támadták. Két angol gépet lelőttek. Ellenéges gépek az elmúlt éjjel két légitámadást intéztek Palermo ellen. A város központjában több lakóházat találat ért. Találat ért néhány kikötőben horgonyzó kereskedelmi hajót, amelyek közül az egyik elsüllyedt. Egy angol gépet a légvédelem lelőtt. — Berlinből jelentik (MTI.): 1942 február havában, mint a NTI értesül, összesen 11 angolcsász hadihajót súlyosítottak el. Hét hajót olyan súlyosan megromgáltak, hogy elvesztésükkel számolni lehet. Az elsüllyedt 11 hadihajó közt három romboló, három korvett, egy tengeralattjáró, két gyorsnaszád és két órhajó volt.

Rómából jelentik: (MTI.) Virginio Gayda, a Giornale d'Italia vezércikkében állapítja meg, hogy sok jel arra mutat, hogy Angliában is érzik a háború elvesztését. A háború ugyan hosszú ideig eltarthat, de az okos angol koponyák kezdik belátni, hogy a háborút elvesztették.

Az árvízvédelmi kormánybiztos jelentése

Budapestről jelentik (MTI.): Bárczay János földművelésügyi államtitkár, országos árvízvédelmi kormánybiztos jelenté március 3-án:

A Duna vize az egész magyar szakaszon lassan árad. A vizállás közepes. A Duna mellékfolyói, az Ipolyt kivéve, alacsony vizállásúak és lassan áradnak. A Sebes Köröst a Fekete Körössel összekötő felfogó csatorna a román területekről igen nagy víztömeget kap. A Fekete Körös ármentesítő társulat nyulgáták építésével védekezik.

A Dalos Szövetség jubileumi pályázata

A Magyar Dalos Egyesületek Országos Szövetsége ebben az évben ünnepli fennállásának 75. évi fennállását. Ebből az alkalomból pályázatot hirdet vegyeskari és férfikari művekre, amelyek magyar szövegre irandók. Csak emelkedett hangú, fenkölt tárgyú szövegre írt műveket vesznek figyelembe. Kívánatos, hogy a szöveg a magyar dalt, vagy általában az éneklést dicsőítő irodalmi költemény legyen. — amelynek előadástartama 4—8 perc. A pályadíj egy-egy műre 200 pengő. A pályázat titkos, a jelítség levéllel ellátott pályaművek július 15-ig küldendők be a szövetséghez. Már megjelent vagy előadott művekkel pályázni nem lehet. A szövetség fenntartja magának a jogot, hogy a pályadíjat nem nyert művek közül egyeseket 100 pengőért megvásároljon. (Magy. Tud.)

Óreg nyolcvanötösök a fehér asztal mellett

Régi emlékek, régi emberek sorakozója a bajtársi találkozáson

Megkésve érkeztem a pesti Pannoniába, ahol társas ebédre gyűltek össze a volt 85-ös gyalogezred tagjai. A nagy bankett-asztalt magasrangu katonatisztek és polgári öltözetű urak ülték körül, s az asztalfőn azonnal megismertem volt ezredparancsnokomat, akit majdnem huszonöt esztendővel ezelőtt, a Brody melletti erdőben láttam utoljára, mikor ezredtartalékból az első vonalba vezényelte századunkat. Az első vonalba, ahol kevéssel utóbb bekerítettek bennünket az oroszok, úgy, hogy nem is kerültünk vissza többé az ezred kötelékébe.

Zömök, feketeheju, nagybajszu ember volt az ezredesünk, pillanatok alatt visszaidéztem emlékezetembe számos jelenetet, amelyben látni al-

kalmam volt.

Sűrűn járta első vonalbeli állásainkat s kemény hangon emelte kifogásait, ha valami nem tetszett neki. De tartalékban, a pihenés óráit meghitt bajtársi közösségben töltötte tiszteivel...

Egyszer, mikor parancsnokom engedélyvel az erdőben elhelyezett szállásainkból a város felé tartottam, hogy több hónapi vad-élet után néhány órai kimenő örömeit élvezhessem, ő maga fogott el az ezredparancsnokság tájékán, az erdei áton, hogy meggyőződjék: nem önkényesen vettem-e szabadságot magamnak. — Rendben van, — mondotta engedélyem átvizsgálása után, — de aztán visszajöjj ám idejében...

helyzet s ez az akasztófahumor nem egy megnyilvánulását csalta ki huszestendőös lelkiünkéből.

A két halott...

— Emlékszem, — mondta bajtársam, — te azzal tréfálóztaál menet közben, hogy folyton azt a dalt énekelte: „A két halott, a két halott, egymás mellett feküdt és hallgatott.” A végén összeszédítalak érte.

Ez a mozzanat már teljesen elmosódott emlékezetemben, de most igazolnom kellett a visszaemlékezést: csakugyan így volt. Rossz előérzetek gyötörték s nem is ok nélkül. Néhány nappal később a lopusznói csatában vettem részt azzal a 85-ös zászlóaljjal, amelybe ezred-tartalékba érkezésemkor beosztottak s a véres ütközet után a halottak százait láttam egymás mellett feküdni és hallgatni az ősz csatamezőn.

— De várja csak, — folytattam én a visszaemlékezést. — Én gyakran gondoltam egy jelenetre. Valamelyik magasabb parancsnokságnál jelentkeztünk, talán szállásért, talán élelemért s egy főhadnagy fogadott bennünket. Mi szokás szerint németül adtuk elő kérésünket s a főhadnagy németül válaszolt, de utóbb kiderült, hogy ő is magyar... Erre te megjegyezted, hogy „miért hagy bennünket főhadnagy úr kinlódni a német nyelvvel, mikor látja a saphánkra tett nemzetiszínű szalagról, hogy magyar ezredtől valók vagyunk.”

Erre viszont ő nem emlékezett. Pedig tartalékos hadnagytól nem volt kis dolog ilyen politikai jellegű állásfoglalást megkököcztetni egy főhadnaggyal szemben egy magas cs. és kir. parancsnokságon.

Mégis van értelme a bajtársi találkozóknak!

Számtalan apró részletet elevenítetünk fel ebéd alatt s a végén, mikor felbomlott az asztali rend, újabb fel-fedező útra indultam a bajtársak között. Egy dezedes beszédmodora ismerősnek tetszett. Bemutakoztam neki s ő nagy örömmel parolázott velem, de én csak lassan kapiskáltam, hogy kívül is állok szemben. Egy szófordulatnál, amit huszonhat évvel ezelőtt is kedvel használt, ismeretem rá:

— Most már tudom! — kiáltottam. — Zágrábban volt valami nagy szerelmes s onnan vártál minden nap szívszorogva levelet.

— Ugy van, Zágráb!... Nagy eset volt.

— Hát bezupáltál?

— Be.

Rendre jelentkeztem volt parancsnokaimnál, de csak a volt ezredsegéd-tiszt emlékezett reám, aki az ezred-történet megírásánál is találkozott a nevemmel.

— Most már aztán remélem, gyakran fel fogod keresni találkozóinkat, — mondotta.

Meg is ígertem... Őszintén szólva én eddig nem nagyon lelkesedtem ezekért a bajtársi összejövetelekért. Céltalanoknak éreztem azokat. De saját találkozómon világosan láttam, hogy nem volt igazam.

JAVOR BÉLA.

Régi arcok, régi bajtársak között

Mindez pillanatok alatt villant át agyamon, ahogy megláttam volt ezredesemet. Aggastyán már, de katonás tartását nem vesztette el.

Mellette az egykori ezredsegéd-tiszt ült, akit őrnagyi rangban láttam utoljára. Most tábornok. Megöregedett ő is. Haja galamb-ész lett, csak szemének ragyogása a régi. Kitiűő katona volt, de amellet csupasziv ember, akiben mindig finoman egvensúlyozódott ki az erély és a jóindulat. Őt is első rápillantásra megismertem. Az ezredestől balra volt zászlóaljparancsnokom mosolygós arcát vettem mindjárt belépésemkor észre. Ő változott még a legkevesebbet. Mintha csak tegnap lett volna, mikor zászlóalji-

hallgatáson alaposan megdorgált valamely mulasztásom miatt...

De volt parancsnokaimon kívül egyetlen ismerős arcot se fedeztem fel, ahogy a nagy asztalon végigjártam tekintetemet. Hova lettek a régi bajtársak, akikkel együtt szorongtam szűk fedezékekben, együtt indultam előnyomulásra az oroszok golyózáporában s nyugalmasabb időkben együtt jelentkeztem a bajtársiasság szellemét ápoló kedélyes összejöveteleken. Sehol egy se. Annyira megváltoztak volna huszonöt év alatt, hogy legközelebbi barátaimat se tudom kiválogatni a bankettezők sokadalmaiból? De felém se villant sehonnan a rám ismerés pillantása. Engem is annyira átvyrta volna az idő?

„A kiskését, de megöregedtél!”

Az asztal vége felé egyetlen üres hely maradt. Nem nekem tartottak fenn, hiszen elmulasztottam, hogy az országos bajtársi találkozó díszbédjére jelentkezzem. De azért leültem oda. Mialatt bemutatkoztam baloldali és szemben ülő szomszédaimnak, el is panaszkodtam, hogy az egész asztalnál nem találok egyetlen ismerős bajtársat sem a parancsnokokon kívül. Tölem jobbra egy kopaszodó, mogorva öreg úr mélyen elmerült már a leves kanalazásába: őt nem akartam háborgatni bemutatkozással addig, amíg ezt a fontos műveletet be nem fejezi. Mikor azonban letette a kanalat, hozzáfordultam:

— Bocsnát...

És megmondtam a nevemet. Ő is az

övét. Pillanatnyi kutatás a multban s mindkettőnk arca felvidult.

— Te vagy az!?... A kiskését, de megöregedtél.

Véletlenül jól emlékeztünk egymás nevére. Pedig szabály szerint inkább az arca, alakra, beszédmodorra emlékszik az ember, ami azonban nem mindig nyomravezető huszonöt év után. Az is nagy akadály, hogy negyedszázaddal ezelőtt csak katonaruhában láttuk egymást s most civilben ültünk az asztal körül, ami sokat változtat az arc jellegén... De mi eszérés-csavarás, több mint huszonöt év telt el utolsó találkozásunk óta s ez nyom nélkül nem tűnt el fejünk fölött.

Emlékszel?... Emlékszel?...

— Emlékszel?... Emlékszel? — kérdeztük egymást.

És rengeteg közös élményt elevenítettünk fel. Egy menetszázadban indultunk a harcra, 1915 őszén. Mindketten pontosan emlékeztünk a falura, amelyen az arcvonal mögött elszállásoltak bennünket. Gaja-Szta-robrowszky... A menetszázad még egy hónapig itt időzött, de őt, engem, még egy tisztet s vagy húsz altszert és legényt előre küldtek az arcvonalba azok helyére, akiket szokás szerint szálláscsinálóknak és kiképzőknek szoktak volt az első hadállásokból

visszaküldeni a menetszázad elé. Nem volt ez nagy öröm, noha ekkor már éppen befejeződtek a nyári hadműveletek s a központi hatalmak nagy előnyomulása után csak az utolsó kiképzéseket végezték csapataink az arcvonalon. Már mindnyájan elszántuk magunkat a harcra, de az egy-hónapi utóképzés frontmögötti időtöltéseink elmaradása mégis lesújtóan hatott reánk. Búsan ballagott kis csoportunk az arcvonal felé, amely csendes volt, mintha nem is lett volna háború. De ahogy közeledtünk ezredünkhöz, mégis minden jel arra mutatott, hogy azért komoly a

Közös taktikával tör győzelemre a három tengelyhatalom

Igy lesznek a bekerítőkből bekerítettek

Ugyanakkor, amikor a japán főhadiszállás bejelentette Szingapur városának sikeres megostromlását, Roosevelt Washingtonban egy sajtóértekezleten az Egyesült Államokat és Angliát fenyegető bekerítés veszedelméről beszélt. Azelőtt, aki a harcok eseményeit figyelemmel kísérte, nem lehet kétséges, hogy Roosevelt mit értett ezen a „bekerítésen”. Németország, Olaszország és Japán szoros stratégiai együttműködését, melyet a január 18-án Berlinben megkötött katonai egyezmény még szorosabbra fűzött, ma már az egész világ félreismerhetetlen ténynek könyveli el. Az az elismerés, mellyel Hitler kancellár legutóbbi beszédében a japán szövetség háborús teljesítményeit Németország számára felbecsülhetetlennek minősítette, nemcsak Németország ellenszolgálatának ígérete is volt.

Egymást támogatják a sikerek

A meglepetésszerű afrikai kudarc, a német tengeralattjárók megjelentése az északamerikai és kanadai partok előtt, a szovjet offenzíva megtorpanása és Japán páratlan győzelemsorozata, különösen pedig az Amerikával ellentétben aktivizálásra kényszerített angolokkal szemben elért egyedülálló katonai eredményei olyan sikerek, melyek nemcsak időbelileg, hanem az ok és okozat szálán is a legszorosabb összefüggésben vannak egymással. Nippon fiainak távolkeleti diadalmenete nyilván nem bonyolódhatna le olyan zökkenésmentes folyamatossággal, ha a német haditengerészet atlantioceáni, sőt legújabbán északi tengeri hadműveleti és a tengelyhatalmak fokozott földközítengeri tevékenysége nem kötné le az angolszász hatalmak megmaradt tengeri haderejének zömét a nyugati féltekén. Knox amerikai hadügyminiszter bizonyára ezzel a kellemlen ténnyel számolt, amikor az „Alabama” cirkáló vízrebocsátása alkalmával nemrég így nyilatkozott, hogy az Egyesült Államoknak továbbra is két óceánon kell flottát fenntartania.

Rommel is segített a japánoknak

A másik részről viszont Rommel tábornok északafrikai haditényei sem lehetnek volna olyan fényesek, ha a japán partraszállástól rettegő Ausztrália nem követelte volna vissza csapatait és a veszedelmes szovjet offenzíva nem fulladt volna ki olyan hamar, ha Angliának és Amerikának módjában lett volna szállítási útjait a régi mederben folytatni.

A szovjet hadvezetőség figyelmeztetése, mellyel a nemsokára beköszöntő tavaszi olvadás ürügyével tartózkodást ajánlott a reményekben, már az idők változásának jele volt.

Az angolszász hatalmak erejének szétforgácsolása és minden arcvonalon való lekötése, ez volt a két és fél hónapos német-olasz-japán katonai együttműködés stratégiai alapfogalata, melynek végrehajtását Churchillnek éppen a legserényesebb pillanatban megindított afrikai offenzívája oly nem remélt módon megkönnyítette.

Az Afrika vagy Szingapur kényes dilemmáinak megoldására az angol

világbirodalomnak a korlátlan tehetőségekkel dicsekvő Amerika minden támogatása mellett sem volt elég ereje. Ahhoz, hogy ezt a kitünően bevált taktikát a háromhatalmi egyezmény tagállamai a jövőben sem adják fel, nem fér kétség.

A német katonai gépezet nagy ideje, a tavasz még messze van, de a német harcerekéről érkező jelentések máris fokozott aktivitásról számolnak be.

Az orosz hósvatagban a német hadsereg már hivatalos magyarázat szerint is feladta egyoldalú védekező álláspontját és

a német haditengerészet a Földközi-tengeren és az Atlanti-óceán végtelen csaterén is egyre élénkülő tevékenységet folytat. Ebből a szempontból különösen figyelemreméltó, hogy korábbi taktikájától eltérőleg, a német tengeri erők a kereskedelmi hajókkal szemben az ellenséges hadihajókat megkülönböztetett figyelemben részesítik.

Bár ez a fordulat bizonyos mértékben nyilván az ellenséges hajójáratok megrikkulásának következménye, igen valószínű, hogy a japán haditengerészet támogatására iránuló szándéknak is része van benne.

A japánok egyszerre és mindenütt támadnak

Az ellenfél erőinek megosztását célzó törekvések nemcsak a három hatalom együttműködésének irányelveiben, hanem rendkívül érdekes módon a korlátlan cselekvési szabadságot élvező japán haderő taktikájában külön is megfigyelhetők.

A japán haderő a délkeletázsiai szigetvilágban gyakorlatilag mindenütt támad és mindenütt egyszerre támad. Azzal például, hogy Corregidor védői még ellenállást tanúsítanak, nem akadályoztatja magát abban, hogy majdnem min-

dennap ne szállítson csapatokat partra a szigetvilág valamelyik új pontján most legújabbán Jáván. Az ellenségek így sehol sem marad elég ereje és ideje megfelelő ellenállásra felkészülni, ha pedig mégis elszánná magát arra, hogy erejét egyes stratégiai pontokra vonja össze, hamarosan rá kell jönnie, hogy a látszólag tetszeretlenül elszórt japán partraszállási helyek teljesen bekerítettek már. Az, hogy a japán csapatok a szigetvilágnak egyszerre számtalan pontján állanak egyelőre eldöntetlen harc-

ban az ellenséggel, a japán hadvezetőségnek nem okoz gondot. A minden feladatra különlegesen kiképzett japán legénység mindenütt megállja a helyét, ha pedig felmerül a szüksége.

a délkeletázsiai tengert korlátlanul uraló japán haditengerészetnek megvan a módja arra, hogy az erősitéseket tetszés szerint adagolhassa.

Nem tudnak komoly ellenállást kifejtteni a demokraták

Vajjon tudnak-e a demokrata hatalmak erre az eddigi tapasztalatok szerint rendkívül eredményes taktikára megfelelő ellenlépéssel válaszolni? Az említett washingtoni sajtóértekezleten — talán inkább vigasztalásul, mint komoly taktikai megfontolás alapján — Roosevelt úgy nyilatkozott, hogy a szövetségeseknek Németország, Olaszország és Japán ellen egyelőre heves ellenállás mellett vissza kell vonulnia, hogy ily módon támadó erőiket lefojossa.

Ez a taktika azonban a demokrata hatalmak taktikája, a gyengébb fél taktikája, mely csak akkor ígér sikert, ha van remény a támadó fél kimerítésére. Am lehet-e arra számítani, hogy az orosz nyersanyagkincsek végleges megszerzése — a bejelentett német tavaszi offenzíva várható eredménye — és a délkeletázsiai szigetvilág, a világ leggazdagabb területének végérvényes biztosítása Németország és Japán támadó erejét éppen gyengíteni fogja? A totális háború nemcsak romboló, hanem építőháború is, ezt a háborút pedig passzívítással nem lehet megnyerni.

(dr. n. l.)

Német felfogás szerint

A riomi pörnek azt kellene tisztáznia, miért indított Franciaország háborút Németország ellen

Berlinből jelentik: (NTL.) Kedden a külföldi sajtó képviselői az iránt érdeklődtek, hogy a NTL. diplomáciai levelezői és a vezető berlini lapok milyen álláspontot foglalnak el a riomi perrel kapcsolatban.

Dr. Schmiedt követ felhasználta az alkalmat arra, hogy néhány alapvető megállapítást tegyen. Megállapításai a következők:

Azt lehetett volna várni, hogy a perben azt a kérdést tárgyalják, miért idézett fel Franciaország háborút Németországgal, nem pedig azt a másodrendű kérdést, hogy Franciaország miért vesztette el a háborút. A per lefolyása azt a benyomást kelti, mint ha Riomban azt a tényt akarnák bebizonyítani, ha a háborúra jobban előkészültek volna, úgy az Franciaország és Európa számára szerencsésebb körülményt jelentene. Németország nem tűrhet ilyen végső következtetéseket, ép ezért emlékeztetbe idézik a francia népnek, milyen nagy bűn volt megindítani a háborút Németország ellen.

A birodalmi kormány mind a cseh válság, mind a lengyel viszály alkalmával félreérthetetlenül kifejezésre juttatta Franciaország diplomáciai képviselője előtt, hogy ha Franciaország beavatkozik a viszályba és azzal háborút idéz elő, Franciaország egy-

ilyen háborúból úgy kerülne ki, hogy nagyhatalmi állása elpusztulna.

A német birodalmi külügyminiszternek franciaországi látogatását nyomán követi varsói látogatása alatt Bonnet külügyminiszter Anglia utasítására elejtette a közte és Ribbentrop közt Párizsban létrejött alapvető meg egyezést azzal a kijelentéssel, hogy Franciaország nem tanusíthat érdektelenséget azzal szemben, hogy mit

csinál Németország lengyel szövetségével.

Mind ezt egybevéve, a riomi felelősségrevonást teljesen elhibáztottnak kell minősíteni.

Ha nem akartják tisztázni azt az alapvető kérdést, hogy miért indított Franciaország Anglia parancsára Németország ellen háborút, akkor egyáltalán nem kellett volna a pert megindítani. (MTL.)

Gamelin felsőbb érdekre hivatkozva hallgat

Bazelből jelentik: (Bud. Tud.) A *Nationalzeitung* vichyi jelentése szerint Pierre Cot, volt francia légügyminiszter Washingtonból Daladier ügyvédjéhez táviratot intézett, amely így hangzik: Az elegendő, erős légi-erő hiánya a vezérkar helytelen felfogására vezethető vissza. 1936. december 30-án a légierő kétszeresére való felemelését javasoltam. A javaslatot egy magas katonai bizottság egyhangulag elutasította. (MTL.)

Riomból jelentik: (MTI) A riomi per keddi tárgyalásán az elnök a hadiszergyártás államosítása körül történt késedelmes intézkedések és visszaélések ügyében tett fel kérdéseket Daladiernak. Daladier tagadta, hogy a gyárakat politikai megfontolások alapján támogatták és megjegyezte, hogy a támoga-

tás kitünő eredményeket mutatott fel. Az ipari mozgósításról szóló törvényt már 1927-ben meg kellett volna szavazni és a felelősség ezért az akkori kormányt terheli.

Azután Gamelin tábornokot hallgatták ki. Gamelin az első kérdésre mindjárt azt felelte, felsőbb érdekek kötelezik arra, hogy hallgasson. Az elnök több kérdést tett fel és jelentéseket idézett, amely szerint az erődítésekben hiányzott az építőanyag, amiért Gamelint terheli a felelősség, mert nem mutatott elég erélyt. Megkérdezte, miért nem történt intézkedés harcokcsik és nehézhombázók gyártása érdekében. Gamelin egyik kérdésre sem adott választ. A tárgyalás folytatását szerdára tüzték ki.

A román bunkerek ügye a vármegyei közigazgatási bizottság előtt

Gresincky Antal érdemét méltatta dr. Nadányi János alispán

Nagyvárad. Saját tud. Bihar vármegye közigazgatási bizottsága ma délután tartotta rendes havi ülését, előbb Nadányi alispán, majd Cziffra Kálmán főispán elnöklése alatt. Napirend előtt Nadányi alispán megemlékezett Gresincky Antal nagyprépost, törvényhatósági bizottsági tag haláláról és emelkedett szavakkal méltatta az elhunyt főpap és közéleti férfi érdemeit. Majd Oszwald János főjegyző felolvasta az alispáni jelentést, amely vázolja a vármegye közigazgatási életében február hó folyamán történt eseményeket.

A jelentéshez Szilágyi Lajos nyugalmazott főispán, megyebizottsági tag szöveget hozott és ennek kapcsán két nagyjelentőségű kérdésre hívta fel a figyelmet.

A biharkeresztesi járás 12 községének ügye

Az egyik a biharkeresztesi járás 12 községének ügye, amelyeket az igazságügyminiszter a berettyóújfalusi járásbírószéktől a nagyváradai járásbírószékhez csatolt. Szilágyi Lajos rámutatott arra, hogy Berettyóújfalun a vármegyei székhely elvesztésével már amúgy is nagy veszteséget szenvedett, viszont a 12 község egyikének sem érdeke, hogy a nagyváradai járásbírószékhez csatolassék, a községek már kifejezést is adtak ennek, azért kéri az alispánt, hogy a miniszteriumhoz küldendő felterjesztésében vegye Berettyóújfalut jóindulatu pártfogásába.

Mi történt a Károly-erődönval bunkereivel?

A másik kérdés, amit Szilágyi Lajos szóvá tett, a bunkerek ügye volt.

A honvédelmi miniszter — folytatva felszólalását Szilágyi Lajos — odaajándékozta a bunkereket azoknak a gazdáknak, akiknek földjein azokat a románok felépítették. A gazdák azt hitték, hogy az erődök mindenestül, felétel nélkül az ő tulajdonukba mentek át s igyekeztek azokat értékesíteni. Részint maguk láttak hozzá az erődökben lévő vas kitermeléséhez, részint eladták a bunkereket. Előfordult, hogy 4000 pengőt is fizettek az eredetileg alacsony árú erődökért, újabb összegeket fektettek bele a vas-kitermelés munkájába, s mikor tulletek a munka nehezén, egyszerre kiderült, hogy a bunkerek nem képezik az ő tulajdonukat többé.

Három nagyvállalkozó veszi meg a bunkereket

Szilágyi Lajos a továbbiakban részletesen ismertette a bunkerek ügyének alakulását.

— November hónapban egy százados járta be a községeket a volt határvidékeken és kidoboltatta, hogy a tulajdonosok január 31-ig kötelesek lebontani az erődöket, különben elvesztik jogukat. Az engedélyezett határidőig azonban egyetlen bunkertulajdonos

sem lehetett kész. Ekkor azonban egy civil úr jelent meg a falvakban és kidoboltatta, hogy senki se merjen többé a bunkerekhez hozzányúlni, mert azok más tulajdonba mentek át. Meg is mutatta a szerződéseket, amelyek értelmében három nagyvállalkozó kapta meg a bunkereket mai állapotukban, egyenként 1000 pengőért. S amíg az eddigi tulajdonosok csak január 31-ig kaptak határidőt, ugyanakkor az új szerződők, a nagy vállalatok másfél évig folytathatják a kitermelés munkáját.

Az alispán válaszol a felszólalásra

Nadányi alispán válaszában először a járásbírószék kérdésével foglalkozva kijelentette, hogy ugyanolyan értelemben tesz felterjesztést, ahogy ezt Szilágyi Lajos Berettyóújfalun érdekeinek védelmében javasolta. Berettyóújfalun nehéz helyzete köztudomású s aztán Berettyóújfalun székhelyül fogják megszervezni az egész Tiszántúl számára a levante minta-járást, ami hozzá fog járulni a község fellendítéséhez.

Ami pedig a bunker ügyet illeti, erre vonatkozólag Nadányi alispán előadta, hogy ennek egész irodalma van már a megyeházán. A gazdák nagyrésze a neki ajándékozott erődöket potom pénzért kityavetyélték el, pedig ezek csak ugyan óriási értékeket képviselnek. De

— En a hozzám fordult küldöttség panasza alapján közbenjártam a hadügyminiszteriumban, ahol a kérdés előadóhoz utasítottak. Meg is hallgattam őket, de nem kaptam megfelelő felvilágosítást. Ennek a kérdésnek a rendezésére megoldást kell találni. Igéretet kaptam, hogy a nálamjárt 12 volt bunkertulajdonos ügyét rendezni fogja valahogyan. De erről tudomást szereztek a többiek is, úgy hogy több száz hasonló jellegű kérvényezőre lehet számítani. Ebbe a kérdésbe tehát bele kell nyulnia a közigazgatásnak is.

nem mind. A románok ugyanis itt sem tagadták meg magukat. Előfordult, hogy 4000 pengőért vásárolt meg valaki egy bunkert, amelyről a kitermelés során kiderült, hogy nincs benne egy szem vas se. A kialakult lánckereskedelemben rosszhiszemű eljárásokat is tapasztaltunk. Egyik községben a jegyzői irnok követett el szabálytalanságot. A vármegye fegyelmi eljárást indított ellene, de a jegyzői irnok erre lekötött és odébált. Mindenesetre különbséget kell tenni a törzstulajdonosok és a későbbi tulajdonosok között. Kiváratos lenne — szögezte le végül Nadányi alispán — hogy a miniszterium felhatalmú miniszteri biztost küldjön ki az ügy megnyugtató ren-

delkezésére s ily értelemben fog javaslatot tenni.

A közigazgatási bizottsági ülés ezután rátért az egyes ügyosztályok jelentéseinek megtárgyalására.

A tisztifőorvos jelentésében figyelemreméltó kitétel volt, hogy a magyar lakosságú falvakban veszedelmesen dívik az egyke.

A vármegye pénzügyi helyzetéről adott ezután tájékoztatást a nagyváradai pénzügyigazgató. Bejelentette, hogy újabb jogorvoslati időt állapított meg a pénzügyminiszter a kereseti és jövedelmi adókkal kapcsolatban. A követés kézbesítésétől kezdve, ha azt sérelmesnek tartja az adózó, 6 hónapig fellebezéssel élhet. Panaszkolta a pénzügyigazgató a községi közigazgatások hanyagosságát, mellyel az adóügyeket kezelik. Szerinte az adóügyek háttérbe szorítása nemzetgazdasági szempontokból komolyabb méreteket ölthet, ha megfelelő munkaerők beállításával nem sietnek a dolgok mielőbbi orvoslására.

Az alispán pártoló felszólalása után a királyi ügyészség elnöke, a tanfelügyelő, államépítészeti hivatal vezetője és erdőfelügyelő olvasták fel jelentésüket.

Oszatlan érdeklődés kísérte a megye elmúlt havi gazdasági jelentését. Ezzel kapcsolatban Szilágyi Lajos felszólalásában rámutatott Komádi szomorú helyzetére ér kerte az azonnali segítséget az árvízszújtott vidék napról napra szegényedő gazdái részére.

Az elnöklő főispán és gazdasági főtanács válaszában a kérés teljes orvoslását ígerte.

Az állatorvosi jelentés után pontban 12 órakor ért véget a megye közigazgatási bizottságának ülése.

Ülést tartott a városrendezési bizottság

Urbán János főkeresztész tervei szerint rendezik a Bunyitay-ligetet

Nagyvárad. Saját tud. Kedden délután ülést tartott a városrendezési bizottság a polgármester elnöklésével. Az ülésen résztvett a főispán is.

A tárgysorozatban először a Bunyitay-liget rendezésének terve szerepelt. A liget rendezésére a mérnöki hivatal és Urbán János gazdasági tanácsos, városi főkeresztész készített két pompás tervet.

Mindkét terv igen nagy tetszést aratott és általánosságban mindkettőt elfogadta a bizottság, a kivitelezésre vonatkozóan pedig úgy határozott, hogy javaslatot terjesztenek a törvényhatósághoz Szilágyi János budapesti főkeresztész véleményének a kikérésére.

Foglalkozott a bizottság a jelenlegi tűzoltólaktanya telkének kérdésével is. Ezzel kapcsolatban felvetődött az a probléma, hogy a tűzoltólaktanya mellett, a Blaha Lujza-utca folytatásában nyissanak-e utcát, a telket pedig parcellázzák-e, vagy pedig középületek részére tartásák fenn.

A bizottság az utca megnyitása és középületek emelése mellett foglalt állást. Javasolta a bizottság, hogy a mérnöki hivatal készítsen ter-

vet arra vonatkozóan, hogy milyen középületeket lehetne itt felépíteni.

Addig is, amíg az új tűzoltó laktanya elkészül, a meglévő értékes tűzoltó-felszerelések elhelyezéséről megfelelő épületben gondoskodni kell.

A Szent László-téren helyezik el a Szacsavay-szobrot

Javasolja a bizottság a Schubert-utcának a Sztaroveszky-utcaig való meghosszabbítását, valamint betonlapokból gyalogjáró építését a Budapest- és Arpádezer-úton.

Végül az értékelési szabályrendelet ügyével foglalkozott a bizottság. Itt arról volt szó, hogy vagy telekértékdótot vezet be a város, vagy értékelési szabályrendeletet készít. Thury László dr. főügyész felszólalása után az értékelési szabályrendelet megalkotása mellett állást a bizottság.

A tárgysorozat tárgyalása után dr. Kaczián Kálmán a vízműhöz vezető út kiszélesítését, Pintér István pedig a Szent László-téri körengetet eltávolí-

tását és a tér rendezését sürgette. A polgármester bejelentette, hogy a terv erre vonatkozóan készen áll, a sülyesztett parkokban lévő kőoszlopokat eltávolítják és elhelyezik a Szacsavay-szobrot. A szobor helyezése az előirányzott 5000 pengő helyett 3000 pengőbe kerül.

Most megkísérik idegen vállalkozótól ajánlatot kérni, mert igen soknak találják a 8000 pengőt.

Toivaj cigányt fogott el a rendőrség

Nagyvárad. Saját tud. Két nappal ezelőtt Orosz István 43 éves nagyváradai illetőségű cigány a Mussolini-téren vásárlás alkalmával egy szöllősi asszony kosarából 20 pengőt emelt ki. Az asszony rendőrszem segítségét kérte, aki igazolásra szólította fel Orosz Istvánt, majd bekísérte a kapitányságra. Orosz István kihallgatása alkalmával beismerte, hogy a lopást elkövette. Atkisérték a járásbírószékhez.

Mivel visszaeső bűnös, közigazgatási eljárás is indul ellene.

Megnyílt Nagyváradon Kovács Lajos budapesti bukméker lóverseny fogadási irodája

Rimanóczy-utca 10 szám. Telefon: 21-80.

HIREK

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
NAGYVÁRAD,
 SZILÁGYI DEZSŐ-UTCA 5 SZÁM.
 Telefon: 12-27.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK: Egész évre 30
 félévre 15, egy óra 2.50 pengő
 Postatakarékpénztári csekk számlánk
 száma: 72.301.
 Készíteteket nem adunk vissza.

Meleghangú köszönőlevelet küldött a pápa Serédi Jusztinián hercegprímás karácsonyi üdvözlő levelére

A Magyar Kurir jelenti: A napokban érkezett meg Esztergomba XII. Pius pápa levele, amelyben igen meleg hangon köszöni meg azt az üdvözlőt, amelyet Serédi bíboros hercegprímás karácsonykor a pápához küldött. A levélben többek között azt írja a Szentatyának, hogy az elméknél különösen a vallási ügyekben való nagy tájékozatlanságában és a lelkek alhatatlan vágyakozásának ilyen zavarában, igazán nem várhatjuk az igazság fényét más módon, mint az égi tanításból. Semmiféle segítség nem hathatós, csak a Mindenható Istené. Ezért újból alhatatosan eszünk, hogy amit az egyház győzelmeért és azt, amit az igazságos léleknek a földi kerékben való visszaállításáért kívánunk, az hozza meg és teged és a magyarok szeretett népét a kegyelmek bőségével árasssa el. Ennek az égi jósnak és oltalmának legyen hirtetője az apostoli áldás, melyet neked, valamint a gondjaidra bízott papságnak és híveknél, nem különben az egész magyar nemzetnek kiadandó szeretettel nyújtunk.

NAGYVÁRADRA ÉRKEZETT A KOLOZSVÁRI HADTEST PARANCSONOKA. Nagyvárad. Saját tud. Kedden délután Nagyváradra érkezett a kolozsvári hadtest új parancsnoka, vitéz löfő dálnoki Mihlós Béla altábornagy, megismerve a nagyváradi helyőrséget. Az érkező hadtestparancsnokot a Bömer-téren fogadta a helyőrség parancsnoka, aki ellépett a felsorakozott díszsereg előtt, majd fogadta dr. Soós István polgármester üdvözlését. Este az Újságró Otthonban 170 személyes vacsora volt a hadtestparancsnok tiszteletére.

A kereskedelemügyi miniszter megszüntette a szatmári Kereskedelmi Csarnok működését. A Magyar Tudósító jelenti: A kereskedelemügyi miniszter rendeletet adott ki, amelynek értelmében megszüntette a szatmárnémeti Kereskedelmi Csarnok működését. — Ungváron a hasonló nevű kereskedelmi egyesület működését már régebben megszüntette a miniszter és a vagyonát zár alá vette. Most értesítette a város polgármesterét, hogy az ungvári Kereskedelmi Csarnok zár alá vett vagyonát a városnak adományozta azzal a kötelezettséggel, hogy az ebből származó jövedelmet közhasznú kereskedelmi célok támogatásának előmozdítására kell fordítani.

TÖBBTERMELÉSRE SZÓLÍTOTTÁK FEL AZ AMERIKAI MUNKÁSOKAT. Washingtonból jelentik (Bud. ud.): Nelson, az amerikai haditermelés vezetője felszólította az amerikai haditermelésben dolgozókat, hogy 25 százalékkal termeljenek többet.

A FÉRFI „CRÉDÓ” HIREI. A férfi „Crédó” vasárnap, március hó 8-án délután 10 órakor tartja közös szentáldozását a váradolvasi plébániatemplomban és utána fél 12 órakor rendes havi gyűlést a római katolikus fiúiskolában (Gömbös Gyula u.) Szeretettel hív meg minden crédós testvért erre a havi gyűlésre az Elnökség.

Nagyváradi Iparosok Hitelszövetkezete Temetkezési Egyesülete értesíti „A” csoportjának tagjait, hogy Mokos Sándorné, özv. Kovács Kálmánné, Mann Veron, Burzik Julianna, Mizes János, Bódi János és Melli Lajos (616, 617, 618, 619, 620, 621, 622-ik) tagunk meghalt. Ezért az esedékessé vált 40, illetve 44 fillér befizetendő az egyesület pénztárába, vagy a pénzbeszedőknél. Az elnökség.

KULTURDELUTÁN AZ EVANGÉLIKUSOKNÁL. Az evangélikus egyház női Luther-Kara most vasárnap 6 órakor az egyház nagytermében (Gróf Csáky L. utca 26. sz.) megismétli kulturdelutányát, melynek önkéntes adakozása a Vörös Kereszt javára fog beküldetni. Minél nagyobb érdeklődést kér a Kar Elnöksége.

Az Irgalmasrend március 8-án szent Alapítójának ünnepét tartja. Ezt megelőzőleg 5-én, csütörtökön, 6-án pénteken és 7-én szombaton este 7 órakor ájtatosság lesz szentbeszéddel egybekötve. A szentbeszédet Békly Ferenc hittanár, Török László segédlelkész és Follmann Géza teológiai tanár tartják. Vasárnap, 8-án reggel 9 órakor, ünnepélyes szentmise lesz, amelyet Molnár Kálmán prelátus-kanonok fog celebrálni. Aki ezen a napon a szentmisékhez járul és a Szentatya szándékára imádkozik teljes búcsúban részesül.

Ékszeres, arany, ezüst és brilliás tárgyak vétele és eladása, szakszerű javítása
Acs Tibornál
 Szechenyi-ter 6. Aranvat a legmagasabb napi áron veszek.

„ELNÉMULT HARANGOK” A NEMZETI MUNKAKÖZPONTBAN. A Szent József-telepi műkedvelők által székkel előadott „Elnémult harangok” című színdarab vasárnap, március 8-án este fél 6 órai kezdettel kerül színre a Nemzeti Munkaközpont helybeli otthonának nagytermében. Az előadás iránt nagy érdeklődés nyilvánul meg. Belépődíj nincs, műsor megváltása kötelező, mely 50 fillér személyenként.

A Szent Erzsébet Árvaház köszönete. A Szent Erzsébet Árvaház gyermekei már eddig is két ízben imádkoztak szentmise keretében a Szent Mónika-egyesület mult évben elhunyt szeretett fiatal tagjáért, ki maga is árvákat hagyott hátra. Ezek az imák azonban annak a lelkes munkának is szóltak, amelyet a Szent Mónika-egyesület végzett, amikor a sorsjáték eredményéből az árvaházat bőkezűen támogatta. Az árvák ezért ezután is hála-köszönőket fejezik ki.

UNITÁRIUS KULTUREST A MAGYAR HÁZBAN. Nagyvárad. Saját tud. A nagyváradi unitáriusok március hetedikén este fél 9 órai kezdettel kultúr-ünnepélyt rendeznek a Sal Ferenc-utcai Magyar Ház dísztermében a kolozsvári unitárius teológia tanárainak közreműködésével. A kultursté iránt nagy érdeklődés nyilvánul meg.

Korona Filmszínházban

Férfi a gáton

a viharzó szenvedélyek tombolása. Hansi Knotek bűbajos filmje.

ADAGOLJÁK A KÁVÉT ANGLIÁBAN. Stockholmól jelentik (MTI.) A Stefani-iroda jelenti: Londoni jelentés szerint Angliában adagoláshoz kötötték a kávé fogyasztását is. A kávé adagolása eddig nem volt meg-mert a kávé csak csekélyebb mértékben fogyasztották, mint a teát. A tea adagolása viszont a háború kezdete óta érvényben van.

Gyászmise. Tavaly elhunyt nemes Bencsik Sándor káptalanj erdőfőmérnök lelkiúdvéért engesztelő szentmiseáldozat március 7-én reggel 9 órakor a Szent Lélek plébánia templomban lesz megtartva.

MEGHOSSZABBÍTOTTÁK A MAGYAR ÉS SZLOVÁK KONTINGENS-EGYEZMÉNYT. Pozsonyból jelentik (MTI.): A magyar-szlovák kontingens-egyezményt 1942. március 31-ig meghosszabbították.

A Baross Szövetség vezetősége felhívja vasárnap, zománcdányok, cipő, csizma és egyéb vegyescikkek árusító kereskedőket, hogy hatósági-árjegyzék átvétele végett azonnal jelentkezzenek a Baross Szövetségnél. Ezen árjegyzék az üzlethelyiségükben mai napon ki-függesztendő. Baross Szövetség.

TIZEZER FRANCIA HADIFOGOLY HAZAMEGY. Vichyből jelentik (Bud. Tud.): A német hatóságok hozzájárultak további tizezer francia hadifogoly szabadonbocsátásához.

A Baross Szövetség értesíti a textil szakosztályba tömörült tagjait, hogy a budapesti kiküldöttek beszámolója a mult csütörtöki ülésen elháríthatatlan okokból elmaradt, a holnapi ülésen feltétlenül meg fog tartatni. Ez lesz az ülés legfontosabb tárgya. Felhívjuk tehát a szakosztály tagjait, hogy március 5-én este 7 órakor a szövetség iktatószobájában (Rákóczi-út 12. III. em) okvetlen megjelenjen szíveskedjenek. Az elnökség.

Hirdetmény. A Gyergyószentmiklós római katolikus egyházközség a tulajdonát képező Gyergyószentmiklós-on a Fogarassy-utca 16. sz. alatt lévő Korona szállodát (20 szoba, 2 szobás lakás, vendéglő és színházterem, 7 autógarázs) a hozzá tartozó mellékhelyiségekkel 1942. április 1-vel három évre bérbe adja. A helyiségek leltár szerinti butorzattal adatnak bérbe. Irásheli ajánlatok 1942. március hó 15-ik napjának déli 12 órájáig nyújtandók be az egyházközség előjáróságához. Az árverési feltételek ugyanott megtekinthetők. Az árverés 1942. március hó 15-én délután 6 órakor lesz a római katolikus plébániahivatalban, melynek végén az odaítélés is megtörténik. A szerződés azonnali megkötésére céljából ajánlatos a személyes megjelenés. A bánatpénz 1200 pengő, mely az árverés napján délig letétbe helyezendő a plébániahivatalban. Az elkészített szóbeli vagy távirati, valamint a bánatpénz nélküli ajánlatokat nem vesszük figyelembe. Az egyházközség fenntartja a jogot ahhoz, hogy az ajánlatok közül a bérösszegre való tekintet nélkül szabadon válasszon. — Gyergyószentmiklós, 1942. március 1. Egyházközség.

NYOLCEZER KOMMUNISTÁT TETEK EDDIG ÁRTALMATLANNÁ SZERBIÁBAN. Belgrádból jelentik (MTI.) A Német Távirati Iroda jelenti: A sajtóban megjelent hivatalos statisztikai adatokból megállapítható, hogy a felkelők elleni harcokban eddig mintegy 8000 kommunistát öltek meg, semmisítettek meg, vagy ejtettek foglyul. A kormány szervezetei és az önkéntesek 1939 embert vesztek.

MARCIUS 31-IG VÁLTHATÓK BE CIPESZEKNÉL AZ OKTÓBERI ZÖLDSZÍNŰ LÁBBELI-UTALVÁNYOK. A közellátási miniszter rendelet közöl a hivatalos lap 50-ik számában, mely szerint a börtalpu lábbel forgalmának korlátozása tárgyában kiadott korábbi rendelet alapján iparos vagy kereskedőiparosnál 1942. év március 31. napjáig csak az 1941. évi október havában kiadott zöldszínű utalvány váltható be.

* **Belamiék, fotelek** állandó raktára Mantsberger kárpitosnál, Rimanóczy-u. 5. szám.

MEGTORPEDÓZTAK EGY FRANCIA TEHERHAJÓT. Vichyből jelentik MTL. Az OFI jelenti: Március 1-én délután a Sfaxból Tuniszba haladó francia teherhajót megtorpedózták. A torpedózó tengeralattjáró minden valószínűség szerint angol volt. Kilenc tengerész elüült.

MAGYAR KÉMÉNYSEPRŐ SEGÉDEK MENNEK KISEGÍTŐ MUNKÁRA NÉMETORSZÁGBA. A németországi kéményseprőmesterek szövetkezete felkérte a budapesti kéményseprő ipartestületet, ajánljon fel néhány jóravalló magyar kéményseprősegédet több hónapos németországi kiségitő munkára. Egyedüli feltétel, hogy az illetők németül is beszéljenek. Az ipartestület most választja ki a jelentkezőkből azokat, akiket kiküld Németországba.

FIEDLER GYULA

elsőrendű angol- és francia nődivat szabósága
 Szilágyi Dezső-utca 12. sz.

MEGHÍVÓ. Az Ermelléki Takarékpénztár 1942. március 21-én d. e. 10 órakor Székelyhidon, saját székházában rendes közgyűlést tartja, melyre a t. részvényesek meghívotnak. A közgyűlés tárgyai: 1. Az igazgatóság és felügyelőbizottság évi jelentése és felmentvény megadása. 2. Az 1941. évi mérleg előterjesztése, a tiszta nyereség megállapítása és felosztása. 3. Az alapszabályok 4. 14. 15 és 17-ik §-ainak módosítása. 4. 1 igazgatósági tag választása. 5. Két felügyelőbizottsági tag választása és javadalmazásuk megállapítása. Figyelmeztetés! A közgyűlésen szavazataikat azok a részvényesek gyakorolhatják, akik részvényeiket a közgyűlés megnyitása előtt az Igazolóbizottságnak bemutatják. Az évi mérleg és jelentés az üzleti órák alatt az intézet helyiségében megtekinthető. Az Igazgatóság.

Száraz, hámlós arcra

használjon
 tulsziros

Ste-la-krémet

Farkas István APOLLO DROGERIA és „CORSO” illatszertár, Rákóczi-ut

Vita az angol felsőházban India keleti határainak védelméről

Stockholmból jelentik: (MTI) A Német Távirati Iroda jelenti: Az angol felsőházban kedden délután vita folyt India keleti határainak védelméről. A demonsirei herceg, az indiai és burmai ügyek államtitkára megállapította, hogy a helyzet Burmában nagyon komoly. Közölte, hogy Churchill legközelebb nyilatkozni fog az indiai helyzet politikai szempontjairól. Kijelentette, hogy India a középkeleti, iraki és iráni hadjáratokban nagymértékben kivette részét és a Maláji-félszigeten az indiai csapatok súlyos veszteségeket szenvedtek. A burmai helyzetről szólva, ezt a küzdelmet nagyon fontos és súlyos következményekkel járó csatának mondta, amelyben indiai és kínai csapatok is közreműködnek. A brit csapatok szerepét ismertette, emlékeztet arra, hogy ezek a harcok különösen az idegeket szétmálasztó küzdelmek és ezen a területen jelentős vállalkozás már egy mérföldnyi menetelés is. Ennek ellenére a csapatok védekezése hősies volt.

Az India keleti határainak védelméről megindult vitában lord Strabolgi kijelentette, kár volt, hogy a 18-ik hadosztályt nem irányították Rangoonba Singapur helyett, amiről már tudni kellett, hogy nehezen tartható. A hinduk felfegyverzése mellett foglalt állást és azt mondta, hogy egy szabad férfit ma megillet az a jog, hogy fegyvert viseljen hazája védelmére. Wedgwood (munkáspárti) hangsúlyozta, hogy az indiai brit hadseregnek a határon kellene állania, nem pedig az ország belsejében.

Jelentkezni kell március 10-ig a kubikusoknak

A Budapesti Közlöny keddi száma közli a m. kir. minisztérium 1330—1942. M. E. számú rendeletét a kubikosmunka ellátásának biztosítása tárgyában.

A rendelet szerint a Békés, Bihar, Borsod, Csongrád, Heves vagy Jász-Nagykun-Szolnok vármegye, vagy pedig Hódmezővásárhely, Miskolc, Nagyvárád vagy Szeged törvényhatósági jogú város területén lakó kubikusok kötelesek a községi elöljáróságnál (polgármester) 1942. évi március 10-ik napjáig jelentkezni. Ez a jelentkezés kötelezettség nem vonatkozik arra a kubikosra, aki az 1942. évre a szeretfalva-déda állami vasútvonal építésénél teljesítendő munkára már munkaszerződést kötött vagy 1942. évi március 10. napjáig munkaszerződést köt.

A kubikost — amennyiben jelentkezésekor nem igazolja, hogy az 1942. évre már kubikosmunkára vonatkozó munkaszerződése van — a községi elöljáróság (polgármester) bármikor felhívhatja, hogy munkát vállaljon. Azt a munkavállalót, aki felhívás ellenére sem köt szerződést, úgyesszintén azt, aki a jelentkezést elmulasztja, a közigazgatási hatóság honvédelmi munka címén kubikos munkálatok kötelező végzésére kirendeli. A kubikosokra megfelelő esetben alkalmazni kell a munkafegyelem biztosítása tárgyában kiadott 4860—1941. M. E. számú rendeletnek az internáltak munkára szorítása tekintetében fennálló rendelkezéseit is.

Olvasza és foriessze a Magyar Lapok-at

GAZDASÁGI ÉLET

Holdanként 12 kiló rézgálicot kapnak a szőlősgazdák

Nagyvárad thj. város polgármestere 1610—1942. szám alatt a következő hirdetményt adta ki:

A város közéleti hivatala közli az érdekeltekkel a következőket:

A m. kir. földművelésügyi miniszter 70.400—1942. M. F. számú rendelete értelmében a szőlőgazdálkodási célra szolgáló rézgálic utalványoknak szétosztása, valamint a mezőgazdasági célra fogalomba hozott rézgálic elszámolása tárgyában kiadott 63.200—1940. F. M. számú rendelet 1. paragrafusának 1. bekezdése akként módosul, hogy a szőlősgazdák részére kataszteri holdanként 12 kgr. rézgálic szolgáltatandó

ki, ugyanazon paragrafus második bekezdése pedig hatályát veszti.

Az említett rendelet 6. paragrafusának első bekezdése akként módosul, hogy az 1942. évi augusztus hó 15. napja után mezőgazdasági célra rézgálicot csak a földművelésügyi miniszter által kiadott külön utalvány alapján szabad kiszolgáltatni.

A jelen rendelet hatálybalépésével a fenti 63.200—1940. F. M. számú rendelet egyes rendelkezéseinek módosításáról szóló 212.100—1941. F. M. számú rendelet hatályát veszti.

Nagyvárad, 1942. március hó 2-án. Dr. Soós sk., polgármester.

Csak veteményezésre lehet használni a vetőmagvakat

Nagyvárad thj. város polgármestere 1625—1942. szám alatt a következő hirdetményt adta ki:

A város közéleti hivatala közli az érdekeltekkel a következőket:

A m. kir. minisztérium 1320—1942. M. E. számú rendelete értelmében vetőmagoknak hatósági rendelkezés folytán, vagy állami megbízásból történt kiosztása, vagy kiutalása során kapott vetőmagot, vagy vetőmagot kizárólag

vetés céljára szabad felhasználni. Ugyanez áll a katonai beszerző osztagok által foganatosított elszámoltatás során vetési célra meghagyott vetőmag és vetőgumók felhasználására is.

Ezen rendelkezés megtartását a földművelésügyi miniszter hatósági közegek útján ellenőrizheti. Kihágást követő és hat hónapi terjedő elzárással büntetendő az, aki ezen rendeletet megszegi vagy kijátssza.

Március 15-ig el kell végezni a hernyózást

Nagyvárad thj. város Hegyközségi 19—1942. hk. ikt. szám alatt a következő hirdetményt adta ki:

A hegyközségekről, valamint a szőlő és gyümölcs-gazdálkodásról szóló 1938. XXXI. tc. V. fejezetében, valamint az 1894. XII. tc. 50. paragrafusa szerint minden birtokos köteles a fák rügyeinek fakadása előtt, legkésőbb március hó 15-ig a helységeikben, majorkákban, szőlőkben, gyümölcsösökben és kertekben lévő fáit és bokrait a kártékony hernyóktól, illetőleg hernyófészektől, lepke tojástól megtisztítani és az összegyűjtött hernyókat, hernyófészkeket és hernyótojásokat elégetni.

A később mutakozó kártékony hernyók, valamint a cserebogarak tömeges megjelenésük alkalmával is megfelelő módon pusztítandók.

Figyelemztetem a város lakosságát, hogy a szőlő és gyümölcsfa növényei és állati kártevői ellen a földművelésügyi miniszter által elrendelt kötelező védekezést nem csak a Hegyközségi kötelező kérésre tartozó birtokon, hanem minden szőlőbirtokon és minden gyümölcsösökben végrehajtani köteles. Aki a fent megjelölt kötelezések ellen vét és az elrendelt intézkedést nem foganatosítja, a fent idézett törvény 95. paragrafusa alapján 600 pengőig terjedhető pénzbüntetéssel sújtható kihágást követ el.

Nagyvárad, 1942. március 1. Bartsch Sándor sk., hegyközségi elnök.

SZÍNHÁZ

Színházi iroda közleményei:

— **Boldoggá teszlek** című nagyszerű operett újdonság van ma este a színház műsorán a bemutatott előadás elsőrendű szereposztásában. Gyönyörű díszletek. Hangulatos muzsika. Három óras vidám kacagás.

— **Bukaresti kaland** kerül színre csütörtökön délután 4 órai kezdettel. Félre, egységes helyárrak. Minden földszinti jegy 90 fillér, erkély 50 fillér, állóhely 30 fillér.

— **Az utolsó tánc.** Herczeg Ferenc leghíresebb színműve csütörtökön este félre helyárrak kerül színre. Moór János, Bártok Júlia, Szirmai M. László, Kozma Andor, Bányai Béla és Rózsa J.

zseffel a főszerepekben. Jegyek 30 fillértől 120 fillérig.

— **Legyen úgy, mint régen volt.** Erdélyi Mihály legnagyobb sikerű operettje kerül színre pénteken este premier bérlet keretében. Dolly Ferenc rendezésében. Főszereplők: Radnóthy Éva, Koltay Aranka, Delyi Ferenc, Solymossy Imre és Kozma Andor. A **Legyen úgy, mint régen volt**, szombaton tisztviselő bérletben, vasárnap délután és este rendezési helyárrakal van műsoron. Jegyekről ajánlatos előre gondoskodni.

— **Feltételek** kerül színre szombaton délután 4 órai kezdettel a

Mágnás Miska című mulatságos, vídám, nagyszerű operett Jurik Julcsi és Solymossy Imre felléptével. Legdrágább hely 90 fillér.

— **Nem élhetek muzikaszó nélkül** című cigányzenés mulató vígjáték kerül színre hétfőn este a Népművelési Bizottság rendezésében. Jegyek már válthatók a szokott helyen.

— **Előkészületben: a KIEWI JARÓR.**

HETI MŰSOR:

Szerdán este 8 órakor: **Boldoggá teszlek.**

Csütörtökön délután 4 órakor: **Bukaresti kaland.** — Este: **Az utolsó tánc**
Pénteken este: **Legyen úgy, mint régen volt.**

Szombaton délután 4 órakor: **Mágnás Miska.** — Este: **Legyen úgy, mint régen volt.**

Vasárnap délután 4 órakor: **Legyen úgy, mint régen volt.** — Este: **Legyen úgy, mint régen volt.**

Hétfőn este: **Nem élhetek muzikaszó nélkül.**

APRÓHIRDETÉSEK

Apróhirdetés szavanként 14 fillér, Álláskeresőknek 25 százalék engedmény

Lakás

Különbejáratu butorozott szoba kiadó. Csáky-u. 6. 92

Adás-vétel

Motorkerékpár, majdnem új, eladó. Luther-u. 21. 91

MAGYAR SZEMLE könyvek kedvezményes áron eladók. Cim a kiadóban. 993

Bitter-Puhr-féle magyar-német, német magyar szótárak kaphatók a Magyar Lapok könyvosztályánál. 992

Nagyvárad város térképe kapható a Magyar Lapok kiadóhivatalánál (Szállagyi Dezső-u. 5. sz.) Fekete nyomással ára 1.60, színes nyomással ára 2 pengő.

KERÉKPÁR, javítandó állapotban, kedvezményes áron eladó. Cim a kiadóban. 989

Különféle

Kiadó bérbe vagy felesbe Vörösmarty-utca 34. szám alatt levő szőlő és hozzátartozó szántó. Azonkívül a szentandrási határban 15 katasztrális hold szántó Feltételeket és bővebb felvilágosítást nyújtanak az Állami Kórházban. 93

Kávéházakban és vendéglőkben kérje a MAGYAR LAPOK-at.

Allást nyec

Anyagraktárkezelőt, lehetőleg közepiskolát végzett, megbízható, gyakorlati rendelkezőt, nagyobb iparvállalat azonnali belépésre alkalmas irásbeli ajánlat „Megbízható” jellegre a kiadóba kérik. 90

KIADÓTULAJDONOS:
SZENT LÁSZLÓ-NYOMDA R.T.

Fő- és felelősszerkesztő: **Dr. Paál Árpád** Felelős kiadó: **Dr. Scheffler Ferenc**
Szent László-nyomda R.T. igazgatója

Készült a Szent László-nyomda r. t. körforgógépén, Nagyvárad, Szilágyi Dezső-utca 5. szám.